

MŰVELŐDÉSI ÉLETÜNK KRÓNIKÁJA

2008. február–március–április

ELISMERÉSEK

❖ A Szabadtéri Színpadok Szövetsége által alapított, első alkalommal odaítélt *Amphiteátrum-díjat* Budapesten a Beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színháznak adományozták.

❖ Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc 160. évfordulója alkalmából, kimagasló érdemeik elismeréseként **Sólyom László**, a Magyar Köztársaság elnöke **Béres Klára** és **Bagu Balázs** nyugalmazott pedagógusokat a *Magyar Köztársasági Érdemkereszt* arany-, **Bíró Erzsébet** orvost ezüst-, **Palkó László** vállalkozót bronz fokozatával tüntette ki. A kitüntetések az ungvári magyar főkonzulátuson adták át.

ESEMÉNYNAPTÁR

Február

❖ Fennállásának 60. évfordulója alkalmából az ungvári Magyar Melódiák Együttes koncertsorozatot indított vidékünk városaiban.

❖ *Tiszaháti Hírmondó* címmel, 1200 példányban megjelent a térségi közösségfejlesztők lapja. Kiadja a Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége, főszerkesztője **Bodnár Diána**.

❖ Téletető farsangi mulatságot rendeztek Péterfalván. A hagyományörzést szolgáló programot **Csele Géza**, a helyi kultúrház vezetője és **Nyikolajev Irén** tiszabökényi művelődésszervező állította össze.

❖ A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola könyvtárában bemutatták **Kovács Sándor Máramarosi bércek között** című könyvét és a szerző fotóiból készült kiállítást.

❖ A Beregszászi Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház **Sárkány Sándor** rendezésében,

újszerű megközelítésben mutatta be **Borisz Paszternak** *Doktor Zsivágó* című klasszikus művét.

❖ A KMPSZ égisze alatt működő Kárpátaljai Magyar Iskolai Könyvtárosok Információs Egyesülete hatodik alkalommal rendezett konferenciát a beregszászi főiskola könyvtárában.

❖ **Hunyadi Mátyás** királlyá választásának 550. évfordulóján a beregszászi főiskola Kőlcsey Ferenc Szakkollégiumában *Igazságos Mátyás* címmel mesemondó versenyt rendezett a KMPSZ és az *Irka* című gyermeklap. Ugyanitt a főiskola filológiai tanszékének szervezésében tudományos konferencia és emlékműsor keretében méltatták születésének 110. évfordulója alkalmából **Volodimir Szoszjura** ukrán költő munkásságát.

❖ Beregszászban megrendezte hagyományos batyubálját a Bereg-vidéki Petőfi Sándor Nyugdijasklub. A beregdéai nyugdíjasok hasonló rendezvényén, a borkóstolóval egybekötött bálon vendégül látták más nyugdíjasklubok képviselőit is.

❖ **Milan Sasik**, a Munkácsi Görög Katolikus Egyházmegye püspöke több ukrainai egyházi vezetővel együtt Rómába zárandokolt az *Ad limina Apostolorum* találkozó keretében.

❖ A vereckeai honfoglalási emlékmű ügyében létrehozott ukrán–magyar vegyes bizottság magyar tagozatának ülésén, amelyen részt vett **Gémesi Ferenc** államtitkár, az UMDSZ és a KMKSZ képviselőjében **Zubánics László** és **Riskó György**, valamint **Matl Péter** szobrászművész, az emlékmű kivitelezője, megvitatták az ukrán fél által javasolt és a kivitelező művész által prezentált módosításokat.

- ❖ *Adj már csendességet!* címmel zenés irodalmi estet rendeztek a beregszászi főiskolán **Balassi Bálint** emlékére.
  - ❖ A beregszászi főiskola Pedagógia és Pszichológia Tanszéke és a KMPSZ konferenciát rendezett óvodapedagógusok részvételével.
  - ❖ A Reneszánsz Év jegyében egyhetes rendezvénysorozat zajlott le *Ugocsa napok* címmel. Ennek során az Ungvári Néprajzi Múzeumban, a MÉKK szervezésében megnyílt a Tiszapéterfalvi Képtár és a Munkácsy Mihály Alkotótábor közös kiállítása **Balla Pál, Harangzó Miklós, Soltész Péter, Soltész Gabriella, Réti János, Turák Angéla, Klisza János, Klisza Krisztina, Homoki Gábor, Fuchs Andrea, Gogola Vaszil, Ivancso Romana, Pál László, Picur Zoltán, Szirohman Mihály, Viskolc Krisztina** munkáiból. Bemutatták munkáikat a péterfalvi népművészet mesterei is: **Nagy Emese** gyöngyfüző és szövő, **Engi Ili** csuhéfonó, valamint **Borbély Ida**, a népi gasztronómia ismerője.
  - ❖ **Szklavári Vilmos** ungvári magyar főkonzul a Magyar Külügyminisztérium megbízásából támogatási megállapodást írt alá **Matl Péter** szobrászművésszel a vereckei honfoglalási emlékmű mielőbbi befejezése érdekében.
- Március**
- ❖ A Beregszászi Kossuth Lajos Középiskolában, a KMPSZ szervezésében lezajlott a Terebesi Viktor Matematikai Emlékverseny, amelyen hatvannyolc 4–6. osztályos tanuló vett részt.
  - ❖ A beregszászi főiskolán megnyílt **Fekete Tibor** ungvári festőművész munkáinak kiállítása.
  - ❖ A Szolyvai Emlékpark Bizottság soros ülésén megtárgyalták és jóváhagyták az emlékhely bővítésének tervdokumentációját, amely többek közt előirányozza egy kápolna és harangláb felépítését.
  - ❖ A Beregszászi főiskola Esztergom termében jótékonyági műsort rendeztek **Gulyás Dénes** operaénekes közreműködésével. Ugyanitt ünnepi estre került sor **Tarasz Sevcenko** és **Petőfi Sándor** emlékére, valamint húsvéti hagyományörző ünnepséget tartottak.
  - ❖ Az ukrán fővárosban, a Magyarok Kijevi Egyesületének szervezésében *Magyar napok* címmel rendezvénysorozatot tartottak, amelynek keretében többek közt bemutatták **Réti János, Magyar László** és **Molnár István** képzőművészek munkáit. A rendezvényeken közreműködött **Horváth Sándor** író, költő, szerkesztő.
  - ❖ A Magyar Országgyűlés döntése értelmében a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma az Országgyűlés állandó intézményévé vált, így a továbbiakban parlamenti ciklusokon átívelően működik.
  - ❖ Beregszászban megrendezték a 8. Nemzetközi Borfesztivált.
  - ❖ Lezajlottak az 1848/49-es forradalom és szabadságharc 160. évfordulóját méltató rendezvények Kárpátalján.
- A beregszászi központi rendezvény nyitányaként **Ferenczy Attila**, az Illyés Gyula Magyar Nemzeti Színház tagja elszavalta **Petőfi Sándor** *Nemzeti dalát*, utána **Csengeri János** vezető konzul, **Közeghy Elemér**, az UMDSZ alelnöke, **Kincs Gábor** alpolgármester, **Erdélyi Károly**, a járási közigazgatás elnökének helyettese, **Petruska István** járási tanácselnök-helyettes, **Orosz Ildikó**, a KMPSZ elnöke, **Pirigyi Béla**, az UMDSZ városi szervezetének elnöke és **Gajdos István** polgármester, az UMDSZ elnöke mondott köszöntőt. Az ünnepségen részt vett és beszédet mondott **Bársony András**, a Magyar Köztársaság ukrainjai nagykövete, **Törzsök Erika**, a Miniszterelnöki Hivatal Nemzetpolitikai Ügyek Főosztályának főigazgatója, **Jevcsák Judit**, a kárpátaljai megyei nemzetiségi osztály vezetője, **Horkay Sámuel**, a KMKSZ városi

szervezetének elnöke és **Zubánics László** történész, az UMDSZ Országos Tanácsának elnöke. A megemlékezés Petőfi Sándor szobrának megkoszorúzásával ért véget.

Az ungvári emlékünnepeket **Sziklavári Vilmos** főkonzul nyitotta meg **Gyurcsány Ferenc** miniszterelnök üdvözlését tolmácsolva. Beszédet mondott többek közt **Dupka György**, a MÉKK elnöke és **Kovács Miklós**, a KMKSZ elnöke.

Április

❖ A beregszászi főiskolán a hagyományos Rákóczi Napok rendezvénysorozat megnyitásaként felavatták az intézmény névadója, II. Rákóczi Ferenc mellszobrát, **Tamáská János** budapesti szobrászművész alkotását. A folytatásban nemzetközi tudományos konferenciát tartottak *Az óvodáskorú gyerekek személyiségfejlődésének lehetőségei multikulturális közegben, az uniós tapasztalatok tükrében* címmel, lezajlott a Felsőoktatási Intézmények IV. Nemzetközi Kórustalálkozója és az Öregdiákok III. Találkozója. Az intézmény könyvtárában bemutatatták a Rákóczi-füzetek című könyvsorozat 11 új kötetét.

❖ A Nagyszőlősi Perényi Zsigmond Középiskolában a KMPSZ és a beregszászi főiskola közösen rendezte meg a 14. Kárpátaljai Megyei Népdalversenyt, amelyen a helyi, a verbőci, a nagymuzsalyi, a mezővári, a nagypaládi és az aknaszlatinai középiskola diákjai mérték össze énektudásukat.

❖ **Husztí Iлона** és **Fábián Márta**, a beregszászi főiskola angoltanárai, valamint **Bárány Erzsébet** ukrántanár előadást tartottak a TESOL (Teachers of English to Speakers of Other Languages) New Yorkban összehívott 42. világtalálkozóján.

❖ Tizenöt kárpátaljai és három magyarországi verskedvelő fiatal részvételével a KMPSZ és a Bátyú Középiskola tizenkettedik alkalommal rendezte meg a középiskolások költésznapi vers- és prózamondó versenyét.

❖ A beregszászi főiskola költésznapi rendezvényén bemutatkozott a *Partium* című kelet-magyarországi irodalmi és művészeti folyóirat munkatársainak és szerzőinek egy csoportja: **Felhős Szabolcs** főszerkesztő, **Dusa Lajos**, **Kürti László**, **Mátyus Attila** és **Oláh András** költők, valamint **Bakos Kiss Károly**, a lap kárpátaljai szerzője. Ugyanitt megrendezték a *Hitel* című irodalmi, művészeti és társadalmi folyóirat munkatársainak – **Görömbei András** főszerkesztő-helyettes, **Ágh István**, **Falusi Márton** és **Papp Endre** szerkesztők – találkozóját a főiskola érdeklődő közönségével.

❖ A Tiszaásványi Általános Iskolában játékos irodalmi vetélkedő keretében méltatták a Magyar Költészet Napját.

❖ A MÉKK és a helyi könyvtár szervezésében, **Dupka György**, **Horváth Sándor** és **Bagu Balázs** részvételével író-olvasó találkozót tartottak a Beregszomi Általános Iskolában.

❖ A Költészet Napja és a Reneszánsz Év jegyében nyolc ország – Ukrajna, Magyarország, Szlovákia, Románia, Csehország, Bosznia-Hercegovina, Horvátország és Szlovénia – képviselőinek részvételével a MÉKK hetedik alkalommal rendezte meg a Civil Akadémiát. A fórumon **Romhányi András**, a magyarországi Művelődési Intézet tanácsosa beszélt a Civil Akadémia létrehozásának körülményeiről, **Dupka György** ismertette az Intermix Kiadó tevékenységét, bemutatta a legújabb köteteket. A szerzők közül **Ivaskovics József**, **Fedák Anita** és **Lusztig Károly** szólt a kiadványok megjelenésének előzményeiről. A Credo verséneklő együttes **Ivaskovics József Aranyág** című kötetéből adott elő megzenésített verseket, végül a jelenlévők megtekinthették **Klisza János** képzőművész és **Klisza Krisztina** festőművész-restaurátor munkáinak tárlatát. A fórum beregszászi folytatásaként előadást tartott **Halász Péter**, a *Honismeret* című folyóirat szerkesztője, **Kenyeres Mária**, a MÉKK Beregszászi Járási Szervezetének elnöke. Az előadások témakörével kapcsolatban

többek közt **Punykó Mária**, az *Irka* című gyermeklap főszerkesztője, **Szabó Tibor**, az eszenyi Ritmus néptánc-együttes vezetője és **Bagu Balázs** helytörténész fejtette ki véleményét. A rendezvényen jelen volt **Mecseki István** konzul.

❖ A beregszászi főiskolán irodalmi vetélkedőt rendeztek **Doris Lessing** Nobel-díjas kortárs brit író munkásságából.

❖ A Tiszacsomai Középiskolában 40 fiatal részvételével megrendezték a Beregszászi Görög Katolikus Esperesi Kerület hittanosainak szavalóversenyét.

❖ **Vári Fábián László** és **Bakos Kiss Károly** költők részvételével író-olvasó találkozót rendeztek a Gáti Kovács Vilmos Középiskolában. **Vári Fábián László** előadást tartott **Kovács Vilmos** életéről és munkásságáról, szólt az ungvári Forrás Stúdióról, majd értékes könyvesmagot ajándékozott az iskola könyvtárának, végül a meghívott vendégek válaszoltak a diákok kérdéseire.

❖ A MÉKK szervezésében Mátyás király mesemondó verseny zajlott le a Csapi Széchenyi

Középiskolában. A győzteseknek **Pap Ildikó** író, a MÉKK csapi képviselője adta át az elismerő okleveleket.

❖ **Dupka György** közíró, **Barzsó Tibor** szerkesztő és **Kovács Gábor** esszéíró részvételével író-olvasó találkozót tartottak a Kijevei Szlavisztikai Egyetem Ungvári Tagozatának magyar–angol szakán.

❖ Az Ungvári Dayka Gábor Középiskolában, a MÉKK szervezésében rendezvénysorozat zajlott le a Reneszánsz Év jegyében.

❖ Kovács Vilmos-versmondó versenyt szervezett a MÉKK a Gáti Kovács Vilmos Középiskolában. A győzteseket az Intermix Kiadó könyveivel jutalmazták meg. A vetélkedő záróakkordjaként **Kovács Gábor**, Kovács Vilmos fia, valamint **Dupka György** és **Weinrauch Katalin** író-költő megkoszorúzta a költő emléktábláját.

D. GY.

